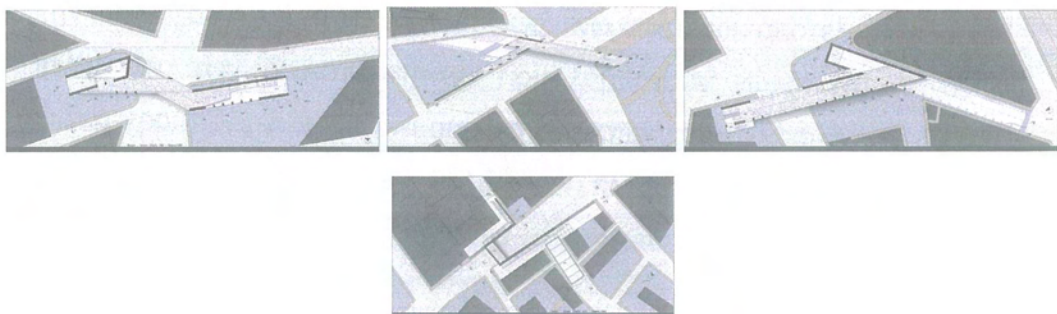

Γεφυρώσεις – 4 Περάσματα – Αγορές για την Οδό Πειραιώς

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: **Βάσω Τροβά**

Επιμέλεια: **Παραβολιάσης Μάνος**

Σεπτέμβριος 2010

Γεφυρώσεις – 4 Περάσματα – Αγορές για την Οδό Πειραιώς

Η παρούσα διπλωματική εργασία είναι μια μελέτη πάνω στο αστικό μέτωπο της Οδού Πειραιώς και αφορά την δημιουργία τεσσάρων δημόσιων χώρων σε διαδοχικά σημεία της (Φάληρο, Μοσχάτο, Ταύρος, Γκάζι). Η Οδός Πειραιώς αποτελεί την κύρια οδική σύνδεση μεταξύ του κέντρου της Αθήνας και του λιμανιού του Πειραιά, καθώς ήδη από την αρχαιότητα ένωνε το Αθηναϊκό Άστυ με το Επίνειο του, περιβαλλόταν δε από τα Μακρά Τείχη, ισχυροποιώντας έτσι την έννοια του ως αδιάρρηκτου οδικού άξονα στην πάροδο των χρόνων.

Στην νεότερη εξέλιξη του Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Αθήνας η Οδός μετατρέπεται σε ένα βιομηχανικό και βιοτεχνικό άξονα, φιλοξενώντας πλήθος από εργοστάσια και αποθήκες στις δυο πλευρές του, ενώ εκατέρωθεν του δρόμου αναπτύσσονται αστικές γειτονίες διαφορετικού χαρακτήρα. Η ποικιλομορφία του αστικού τοπίου γύρω από την Οδό Πειραιώς αντανακλάται σε μια πληθώρα εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων στα διάφορα σημεία της: στο ξεκίνημα της στον Πειραιά λαμβάνει χώρα το ομώνυμο παζάρι, στην περιοχή απέναντι από την Τεχνόπολη κάθε Κυριακή δραστηριοποιούνται σε μια υπαίθρια αγορά οι ρακοσυλλέκτες της Αθήνας, ενώ ενδιάμεσα μια σειρά από εμπορικά κέντρα, βιοτεχνίες, κτίρια γραφείων, χώροι πολιτισμού και συνοικίες οργανωμένης δόμησης, δίνουν τη σύγχρονη εικόνα του οδικού άξονα.

Εκμεταλλούμενοι το πλήθος των δραστηριοτήτων ανά περιοχή, οι χώροι αυτοί έχουν διπλή υπόσταση: αφενός πρόκειται για περάσματα (γέφυρες πεζών) καθώς τα σημεία επέμβασης είναι κομβικής σημασίας για την κυκλοφορία επί της Οδού Πειραιώς, ενώ αφετέρου αποτελούν χώρους φιλοξενίας των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα ανά περιοχή. Ειδικότερα, πρόκειται για ένα σύνολο ανοικτών και στεγασμένων χώρων, κιονοστοιχιών, περικλειστων αυλών και κλιμάκων, που δημιουργούν συνθήκες μικρών προστατευμένων γειτονιών για τους μελλοντικούς χρήστες των χώρων. Σε κάθε σημείο οι κατασκευές αποτελούν ένα είδος κάθετου «τείχους» στο δρόμο, μια αντίστιξη στην υπόμνηση των αρχαίων Μακρών Τειχών, που όμως δεν αποκλείει ή διαχωρίζει, αλλά πλέον ενώνει τις απέναντι περιοχές και διευκολύνει τη μετάβαση των κατοίκων, διασπώντας το ενιαίο και συμπαγές μέτωπο του δρόμου.

Στο Φάληρο η εγκατάσταση προτείνει τη φιλοξενία μέρους του κυριακάτικου παζαριού, στο Μοσχάτο τη λειτουργία μιας υπαίθριας αγοράς προϊόντων σε συνδυασμό με την κοντινή λαχαναγορά, στον Ταύρο ένα χώρο συνάντησης και ανταλλαγής παλαιών αντικειμένων για τους κατοίκους, ενώ στο Γκάζι τη δημιουργία μιας νέας μικρής πλατείας για το σωματείο των ρακοσυλλεκτών. Σε κάθε περίπτωση, η ύπαρξη μεγάλων ανοικτών χώρων και μονάχα των απαραίτητων κλειστών κτιριακών υποδομών, διευκολύνει την οικειοποίηση των επεμβάσεων από τους χρήστες τους, με βάση τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες τους.

Στα πλαίσια της έρευνας της διπλωματικής εργασίας, διεξήχθη διαδοχικά η φωτογραφική αποτύπωση της Οδού Πειραιώς και των παράπλευρων γειτονιών, η πολεοδομική ανάλυση των επιμέρους σημείων επέμβασης και τελικά η δημιουργία μιας σειράς σκίτσων, σχεδίων, μακετών και απεικονίσεων των προτεινόμενων κατασκευών, που αποδίδουν τη φιλοσοφία της επέμβασης συνολικά.

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Βάσω Τροβά

Επιμέλεια: Παραβολιάσης Μάνος

Σεπτέμβριος 2010

Bridgings – 4 Passages – Public Markets for Peiraios Avenue

Abstract

The present dissertation is a study on the urban area of Peiraios Avenue and refers to the creation of four public spaces in a series of sites (Faliron area, Moshato area, Tauros area, Gazi area). Peiraios Avenue constitutes the main road connection between downtown Athens and the port area of Peiraias, as from the early antiquity it connected the ancient **Athenian “asty” with its seaport. Moreover it was surrounded from the “Makra Teixi”, the Long Walls Fortification of the city, strengthening its** significance as an unbreakable road axis in the byway of years.

In the newer development of Athens Urban Area, Peiraios Avenue was transformed into an industrial and merchant axis, hosting a plethora of factories and warehouses on both sides of the road, while on its sides urban neighborhoods of different character start to appear and develop. The diversity of urban landscape around Peiraios Avenue is reflected in an abundance of events and activities in various sites: at the beginning of the Avenue at Peiraias an open market takes place every Sunday, at the Texnopolis area the rag collectors of Athens organize an open bazaar, while a series of malls, office buildings, culture facilities and organized housing areas give the tone for the urban areas in between the edges of the avenue.

Taking advantage of the variety of activities per area, the proposed constructions have a double identity: both as passages (**people’s crossings** due to the heavy traffic of the avenue), as well as sites for the accommodation of local public activities. More specifically they consist of a group of open and closed spaces, colonnades, enclosed courtyards and stairways, which create small protected neighborhoods for future users of the sites. In each of the four sites the proposed **constructions play the role of a modern “Wall”, in remembrance of the** ancient Wall ruins, which do not however separate or seclude, but instead

connect the opposite urban areas and facilitate the passage of residents, breaking effectively the continuous and rigid limit of the avenue.

At the Faliron area the construction proposes the accommodation **of a substantial part of the Sunday's open market, at the Moshato area** the operation of a small open market for fruits and vegetables in contact with the neighboring main Athens fruit market, at the Tauros area the creation of a meeting and trading place for local residents, while at the Gazi area the proposed construction is a new small square for the rag collectors association. In any case, the existence of large open spaces, with minimum building infrastructure, makes it easier for the users to take full advantage of the interventions, based on their uses and particular needs.

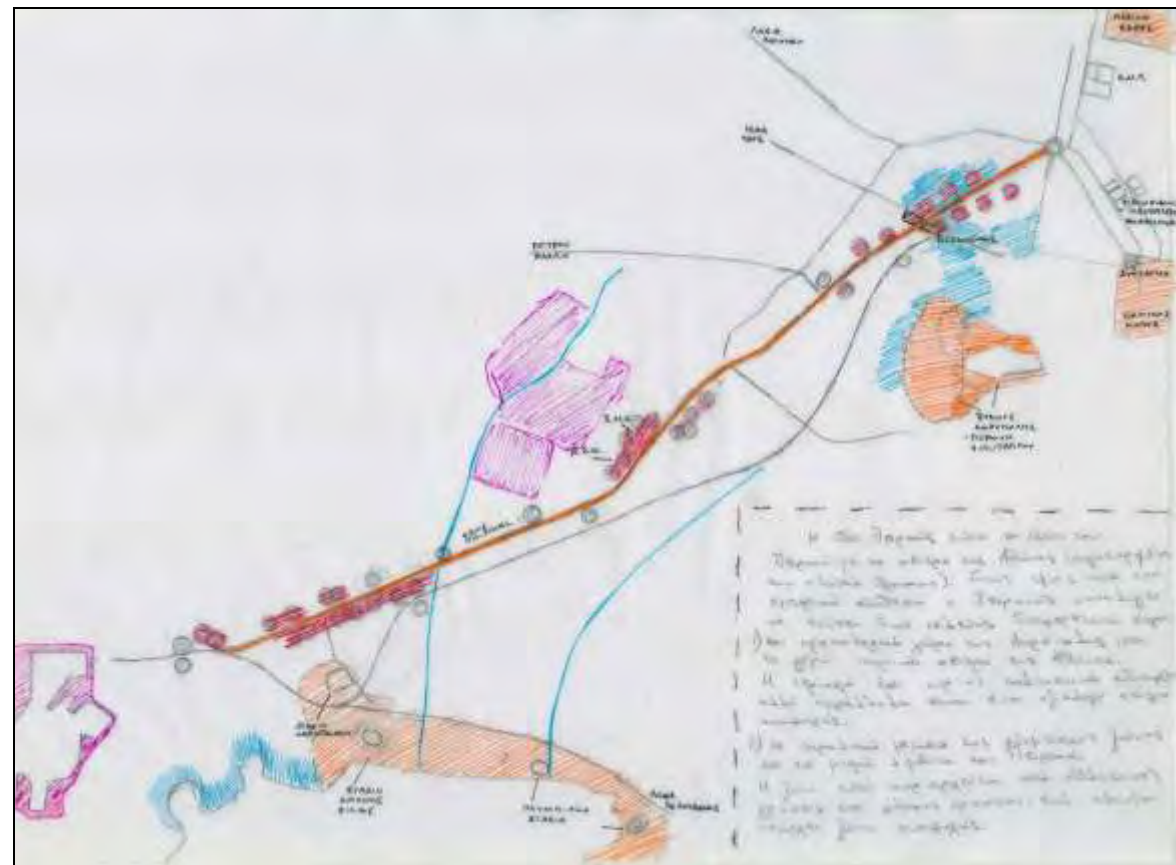
As part of the dissertation research, a successive photographic impression of the avenue and its neighboring urban areas was created, followed by the urban analysis of the individual sites of the project, and finally by the creation of sketches, drawings, models and depictions of the proposed constructions, that attribute the philosophy of the intervention in total.

Supervisor: Vaso Trova

Paravoliasis Manos

September 2010

Ανάλυση των περιοχών μελέτης

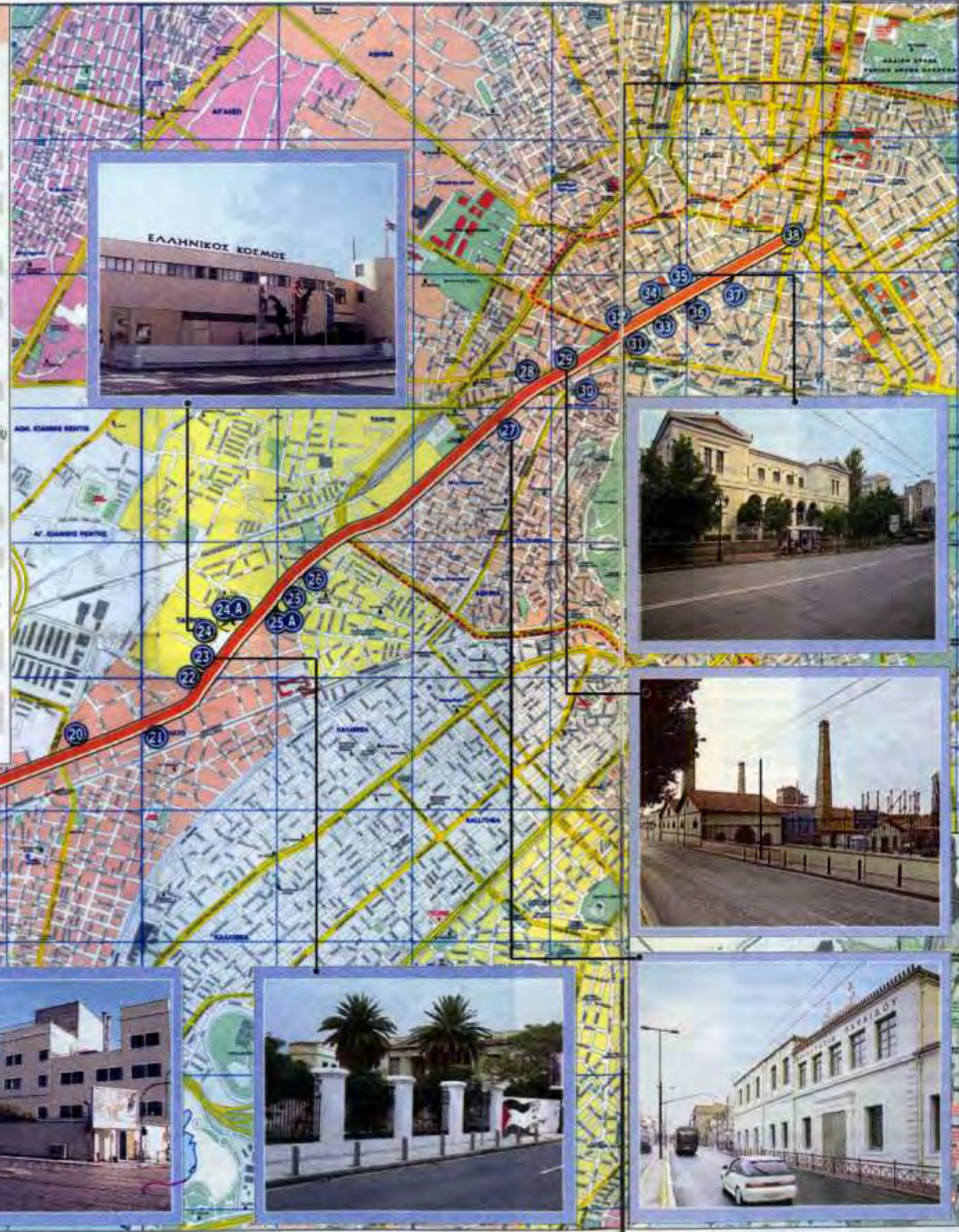
Διαγράμματα ανάγνωσης της Οδού Πειραιώς

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

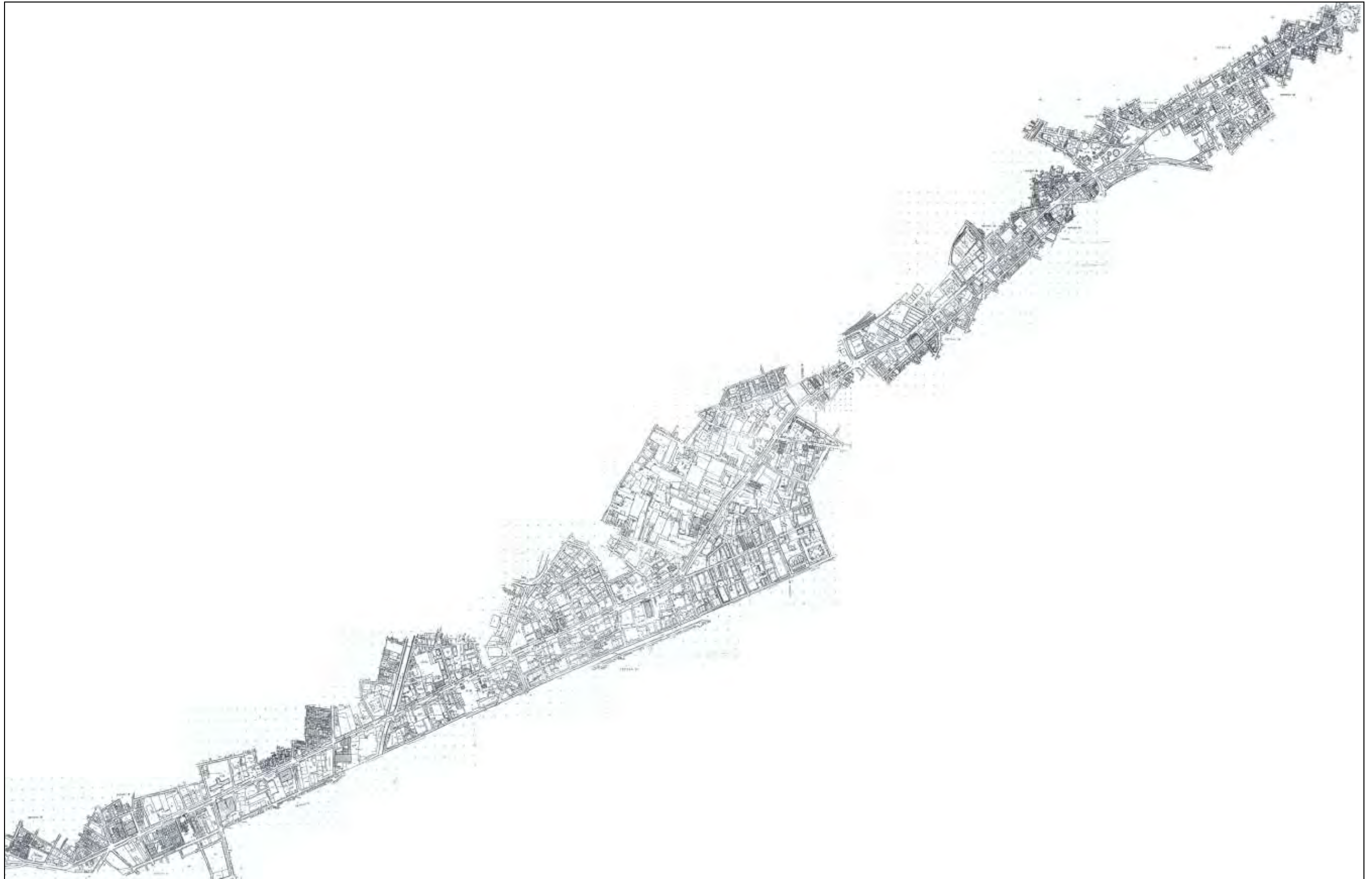
Εργοστάσια, κτίρια, αρχαιολογικοί χώροι, πλατείες

- 1 ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ
«Ντογόνια» – Τελωνείο (καταργήθηκε το 1835)
«Λεμονόδικα» – Υπαίθρια αγορά (καταστράφηκε από πυρκαγιά πριν από το 1940)
- 2 Ατμόμυλος Καπρόνου (1864 – κατεδαφίστηκε π. 1900)
- 3 Σιδηροδρομικός Σταθμός ΗΣΑΠ (αρχιτ. Μ. & Ι. Αεζόλς, 1928)
- 3Α Πλατεία Ιπποδαμείας
- 4 Ατμόμυλος Καλαμάκη (π. 1890 – έχει κατεδαφιστεί)
- 5 Αρχαιολογικός χώρος Αστικών Πυλών
- 6 Ατμόμυλος Γεωργή & Νικολετόπουλου (κατασκευή Αλ. Ζαχαρίου, 1910) πρώην Ατμόμυλος Σταματόπουλου (1864)
- 7 Καπιτολιόμχανια Κεράνη (1939 - 1940), νέο κτίριο (1969 - 1972)
- 8 Αποθήκες Χαράκογλου (π. 1880)
- 9 ΧΡΩΠΕΙ – Χρωματοποιεία Πειραιώς (1883, 1899)
- 10 Ηβη (1884)
- 11 Ελαίς (1920)
- 11Α ΣΚΥΠ – Πανελλήνιος Σχολή Κλασικής – Υφαντικής – Πλεκτικής
- 12 Κεραμεικός – Εργοστάσιο Αγγειοπλαστικής (1911, κατεδαφίστηκε π. 1970)
- 13 Πολυκατάστημα Factory Outlet
Πρώην Υφαντουργεία Γαβριήλ (1934)
- 14 Σαπωνοποιία Κολγκέιτ - Πάλμολιβ
- 15 Προσφυγικά Ρέντη - Καμινιών (1934 - 1936)
- 16 Σκολατοποιία ΙΟΝ (1930)
- 17 Ατμοηλεκτρικός Σταθμός ΔΕΗ (1903)
- 18 Φαρμακοβιομηχανία Σάντας (προ του 1916)19

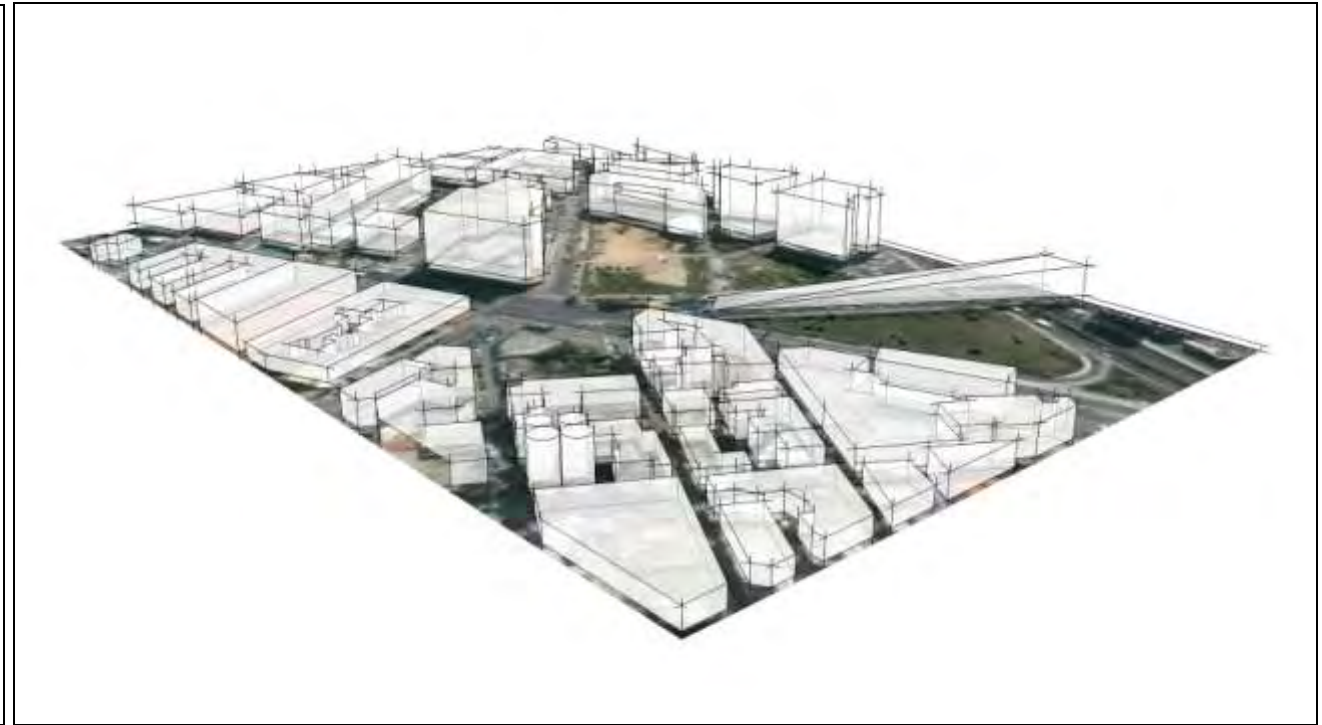
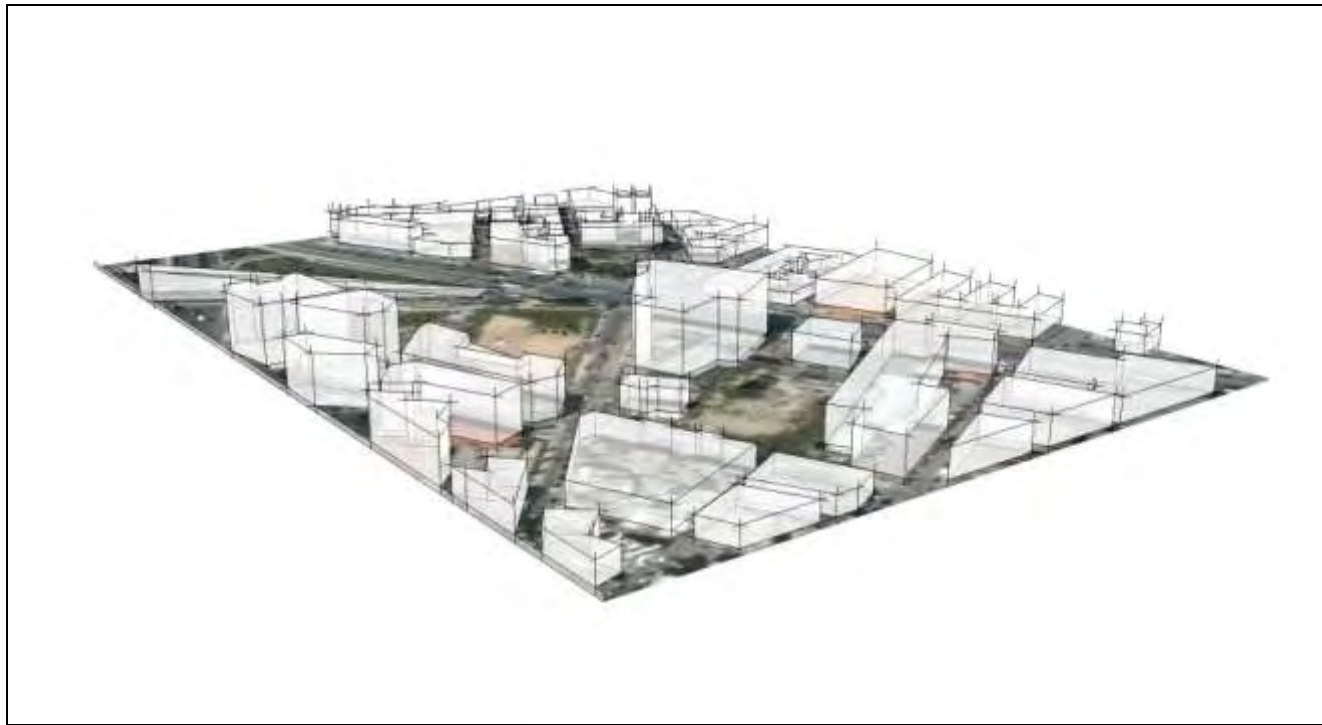
- ΠΟΤΑΜΟΣ ΚΗΦΙΣΟΣ
- 19 Γέφυρα Κηφισού (κατασκευή Ηλ. Αγγελόπουλος 1902 – πρόκειται να κατεδαφιστεί)
- 20 Διυλιστήρια Ελβών
- 21 Αρσο – Εργοστάσιο Πλαστικών (αρχιτ. Τ. Ζενέας 1959)
- 22 Επιπλοβιομηχανία Τσασούσογλου
- 23 Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών πρώην Υφαντήρια Σικκιανίδη
- 24 Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού
- 24Α Μεταλλουργία ΧΑΛΚΟΡ (1937)
- 25 Δημοτικά Σφαγεία (μηχαν. Κλ. Ζόννος, 1914 - 1917)
- 26 «Γερμανικά» Τάυρου (1923 - 1928, κατεδαφίστηκαν σταδιακά μετά το 1950)
Εργατικές Πολυκατοικίες Τάυρου (1936, 1950, 1960)
- 27 Σκολατοποιία Παυλίδη (1884)
- 28 Γκαζοχώρι
- 29 Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων πρώην Εργοστάσιο Φωταερίου (1862)
- 30 Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα Μερκούρη» πρώην Πιλοστασίο Πουλόπουλου (1886)
- 31 Αρχαιολογικός χώρος Κεραμεικού
- 32 Ναός Αγίας Τριάδας (αρχιτ. Ε. Τσίλλερ, 1915)
- 33 Το σπίτι με τις Καρυάτιδες της Αγίων Ασωμάτων
- 34 Ναός Αγίου Γεωργίου (αρχιτ. Ε. Τσίλλερ, 1900)
Ορφανοτροφείο Χατζηκωνσταντά (αρχιτ. Ε. Τσίλλερ, 1897, κατεδαφίστηκε 1963)
- 35 Δημοτική Πινακοθήκη, πρώην Δημοτικό Βρεφοκομείο (1872 - 1874)
- 36 ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ
- 37 Ωδείο Αθηνών, πρώην Οικία Βλαχοπούτση Πολυτεχνικών Σχολείων (1836 - 1872)
- 38 ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

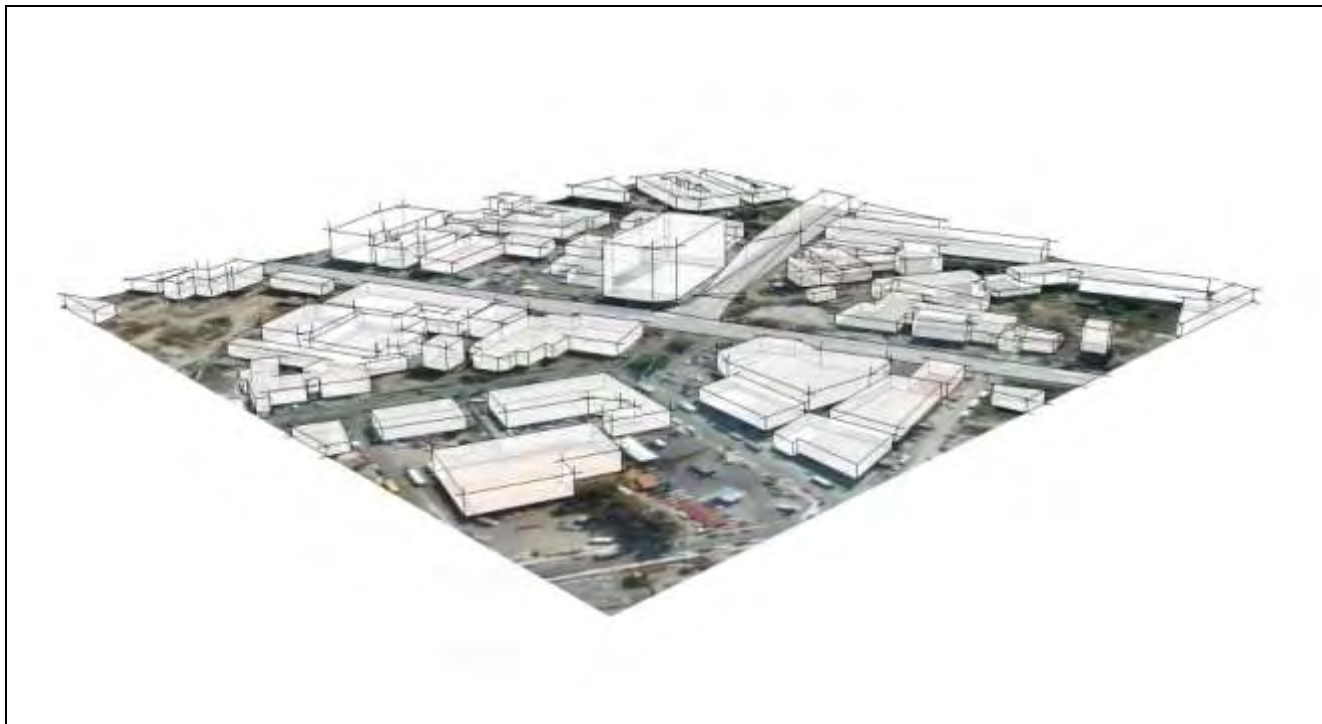
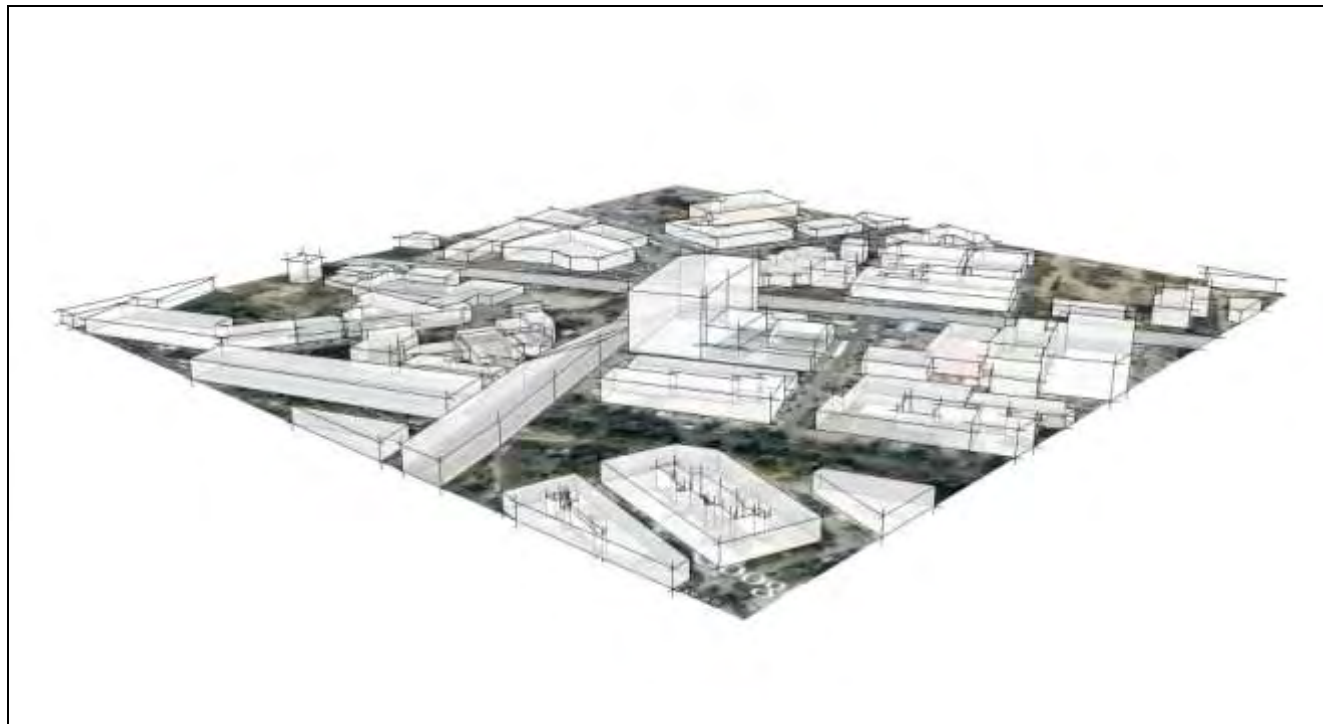
Ιστορικό της Οδού Πειραιώς, σημαντικά κτήρια κατά μήκος του άξονα

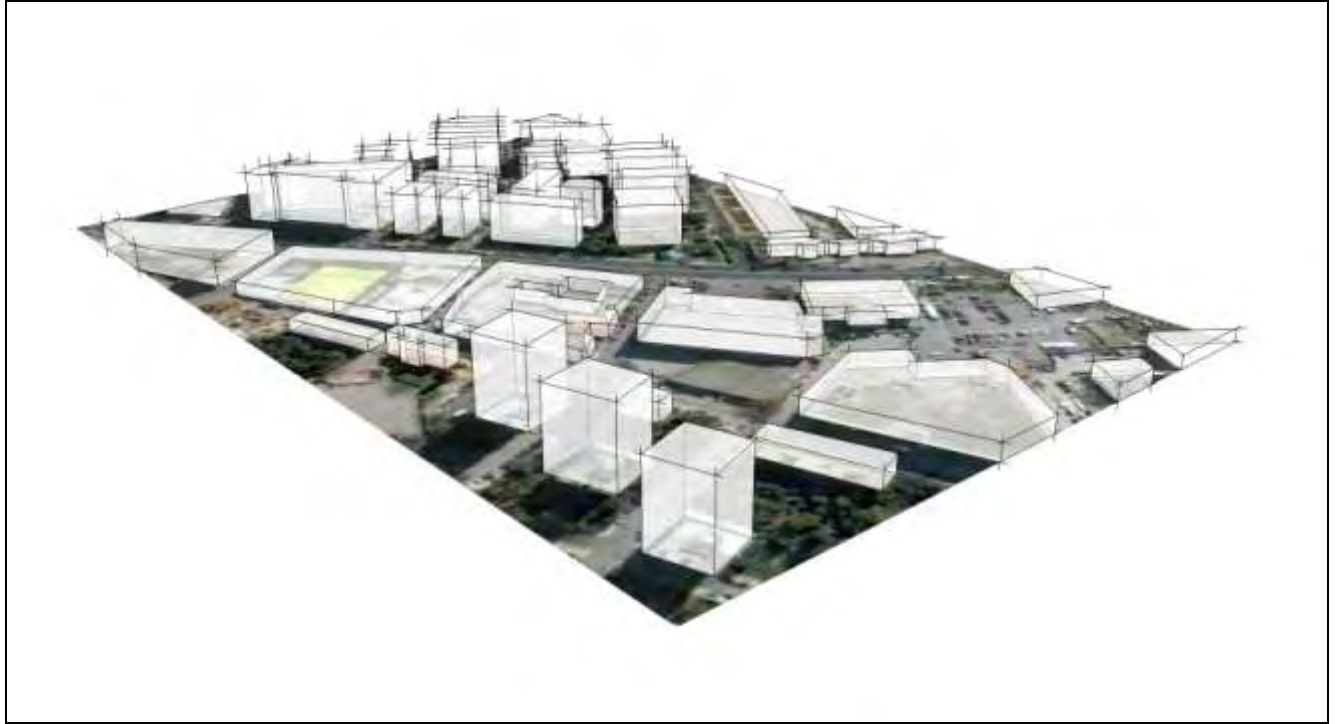
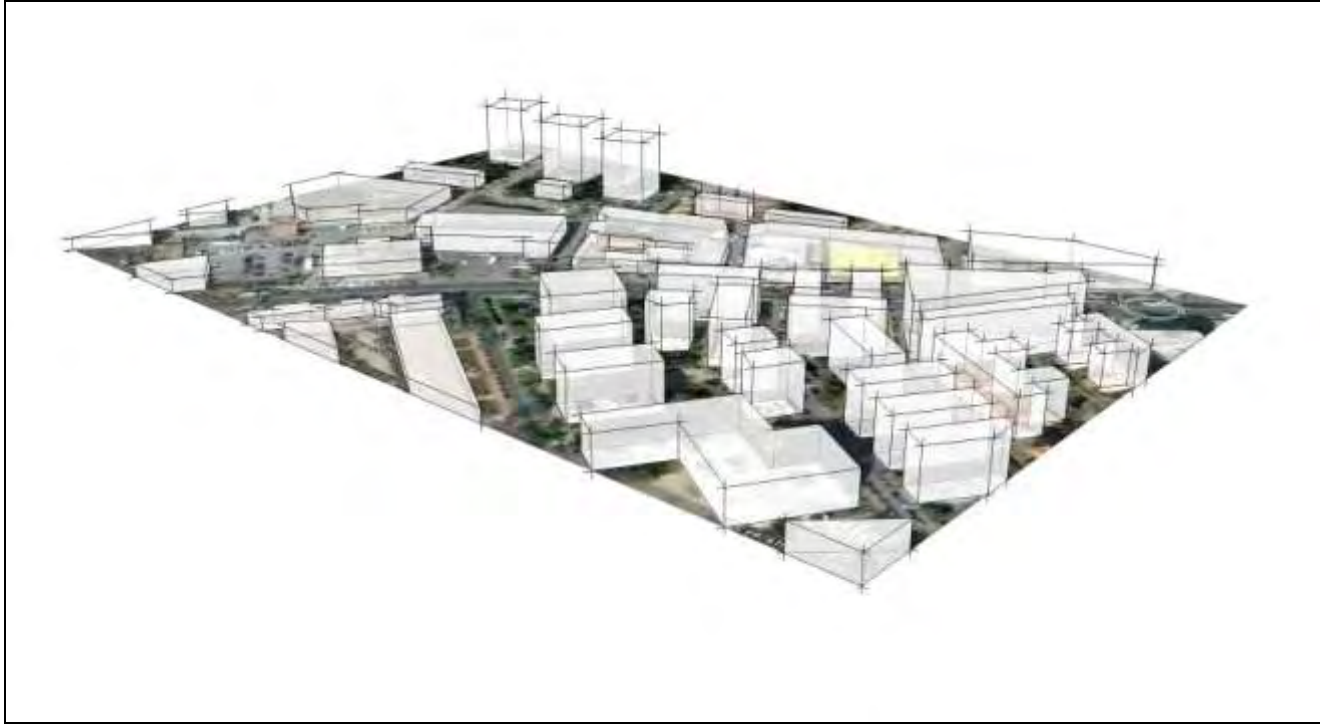
Χάρτης υφιστάμενου ιστού κατά μήκος της Οδού Πειραιώς

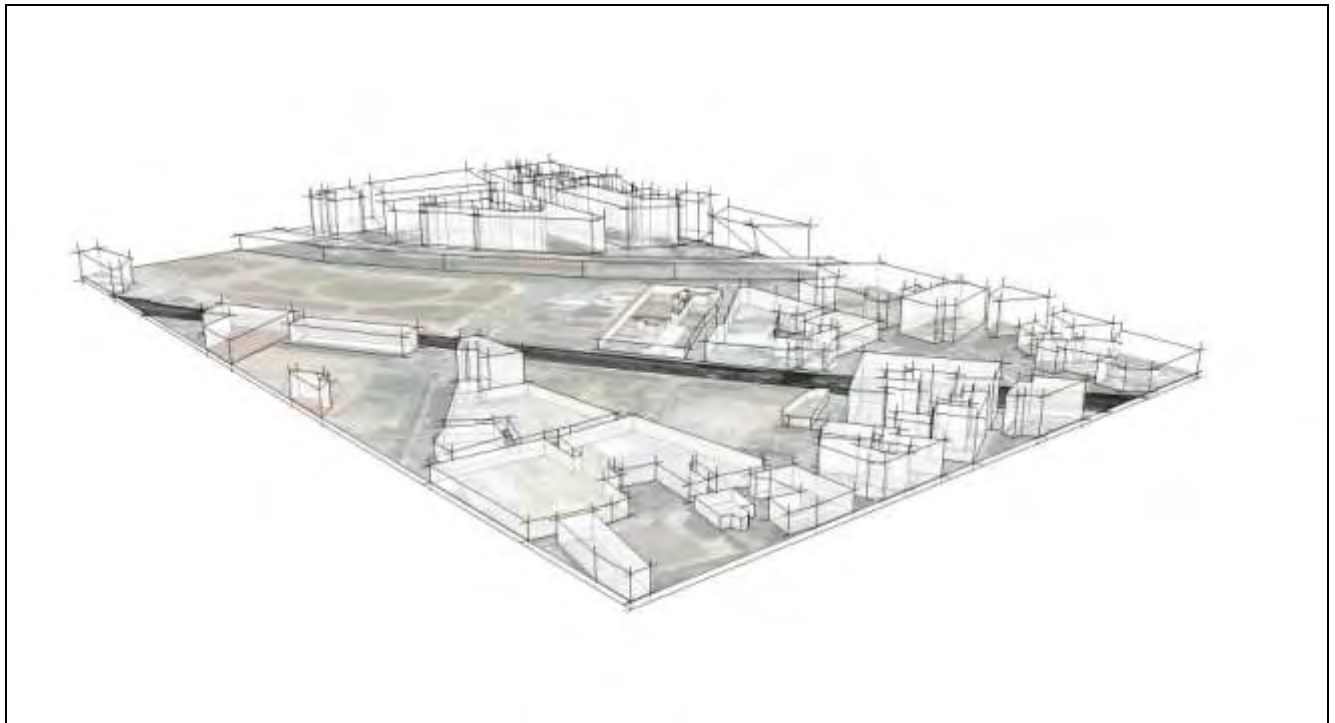
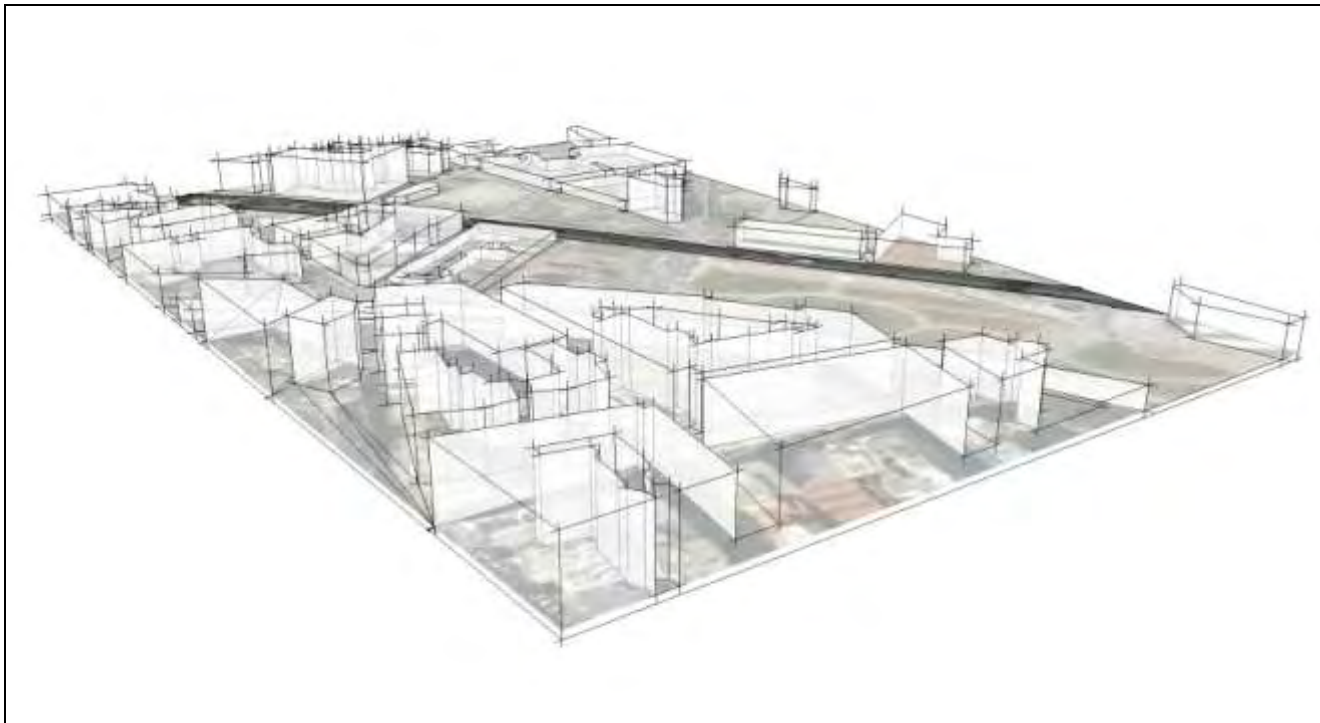
Τρισδιάστατη απεικόνιση περιοχής επέμβασης στο Φάλιρο

Τρισδιάστατη απεικόνιση περιοχής επέμβασης στο Μοσχάτο

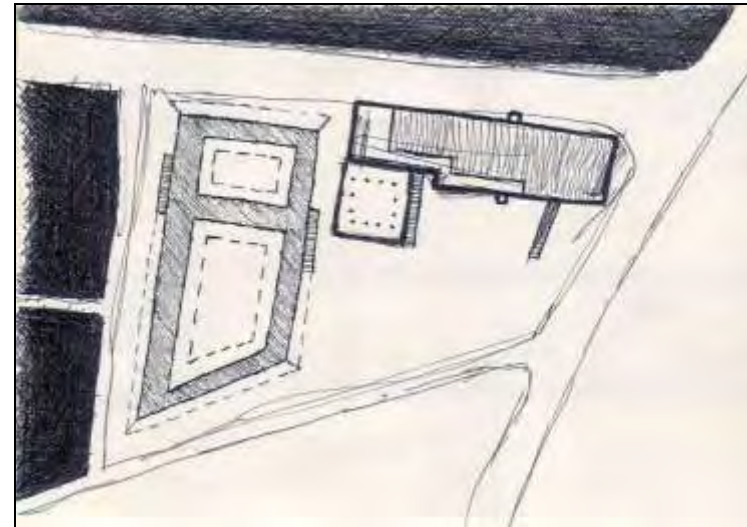
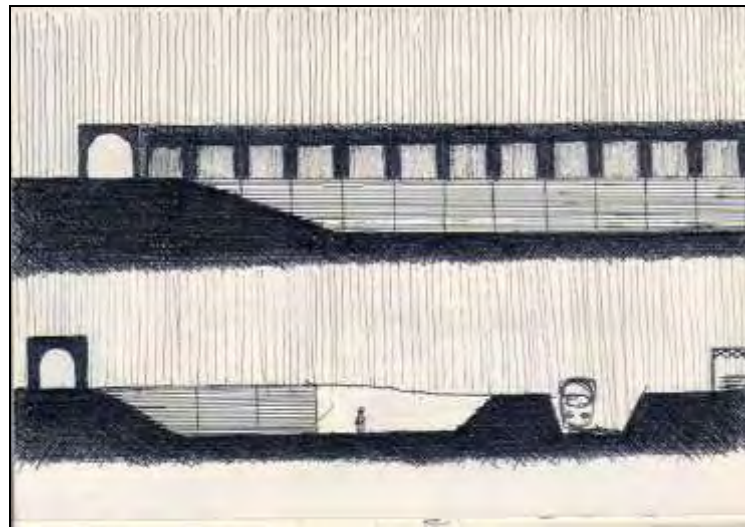
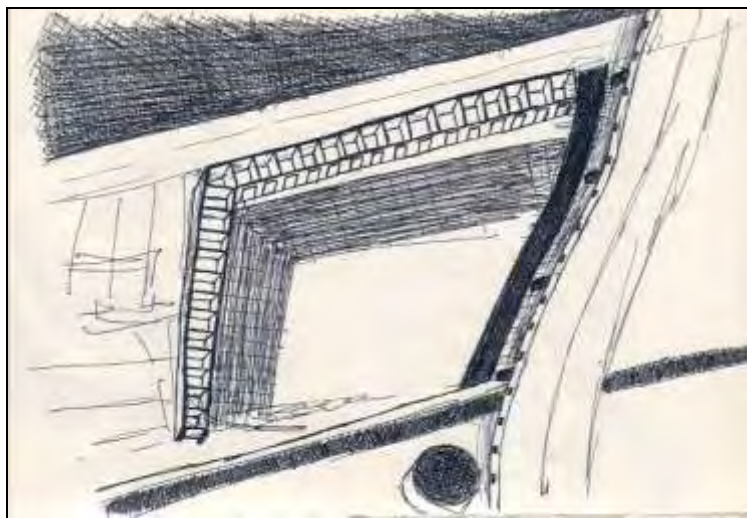
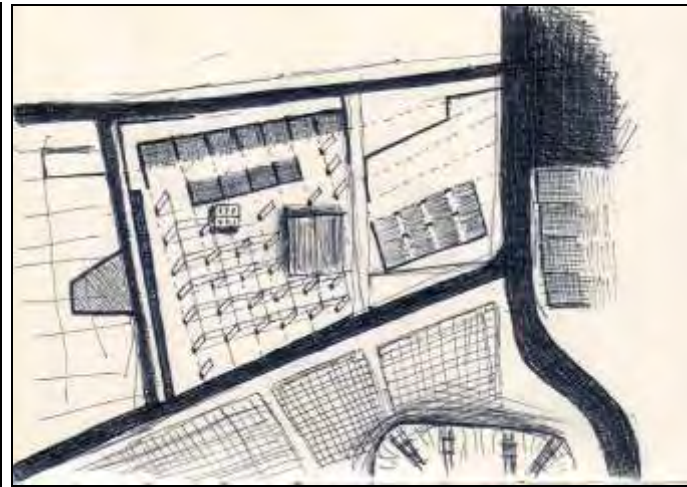
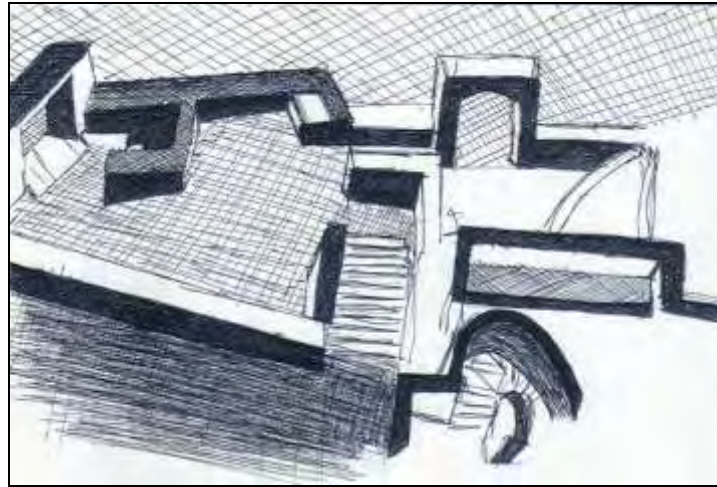
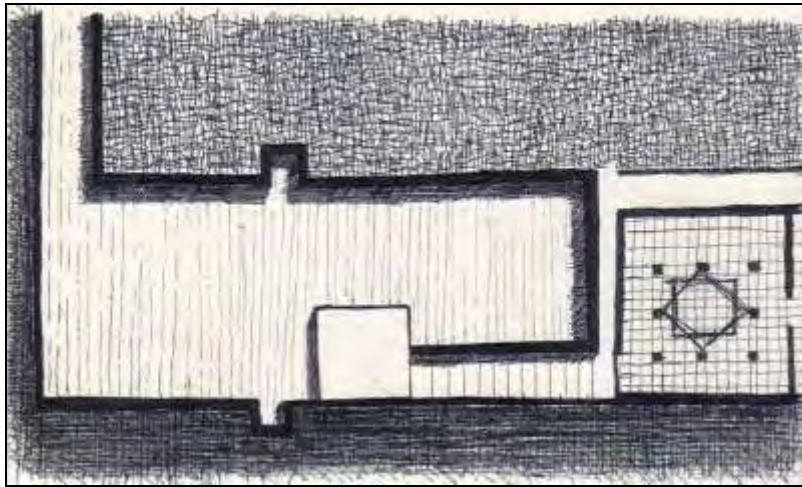
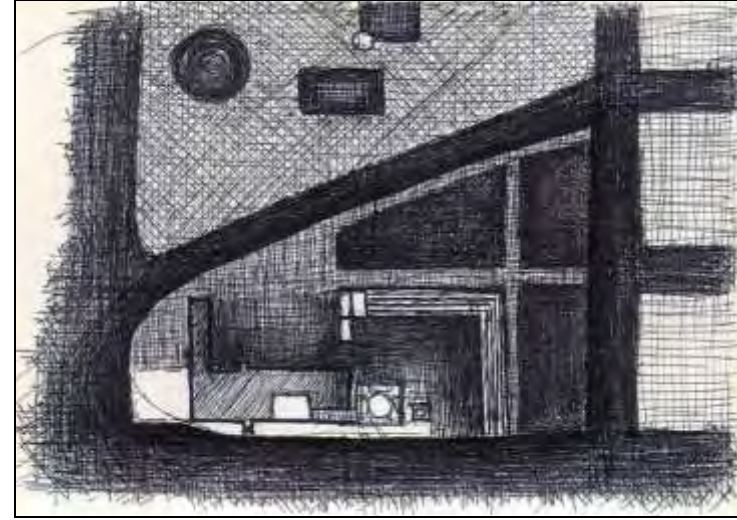
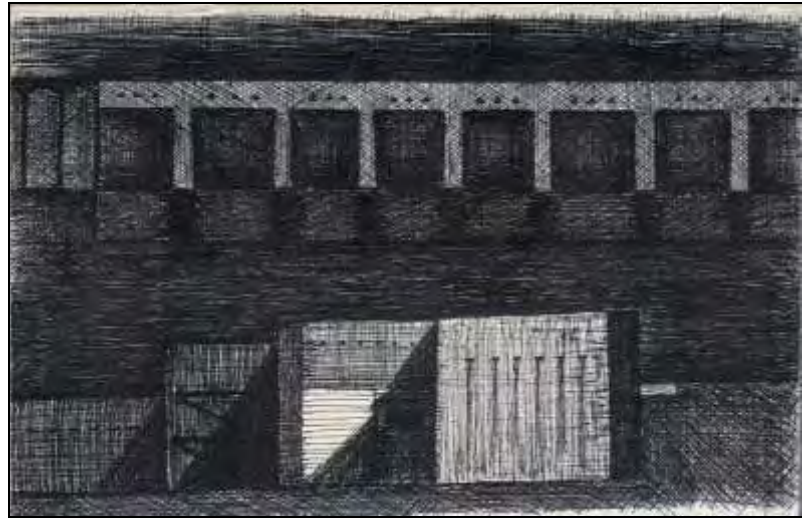
Τρισδιάστατη απεικόνιση περιοχής επέμβασης στον Ταύρο

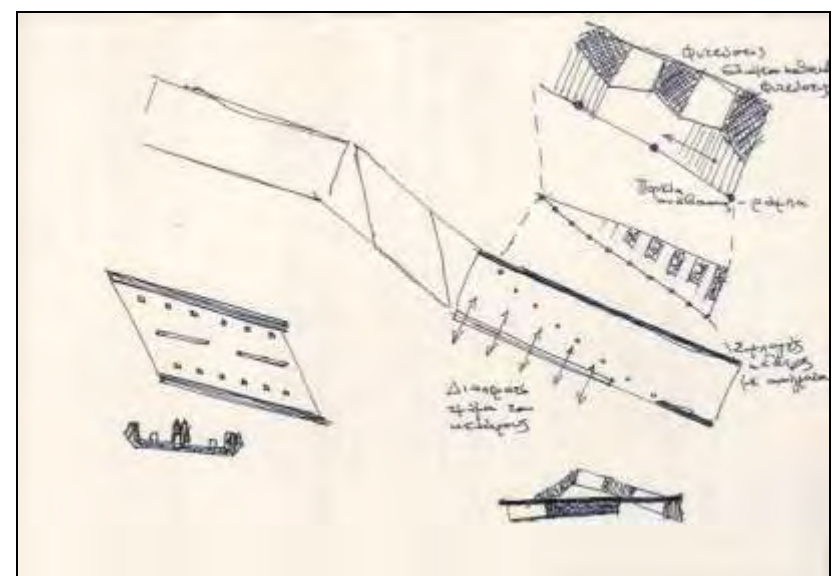
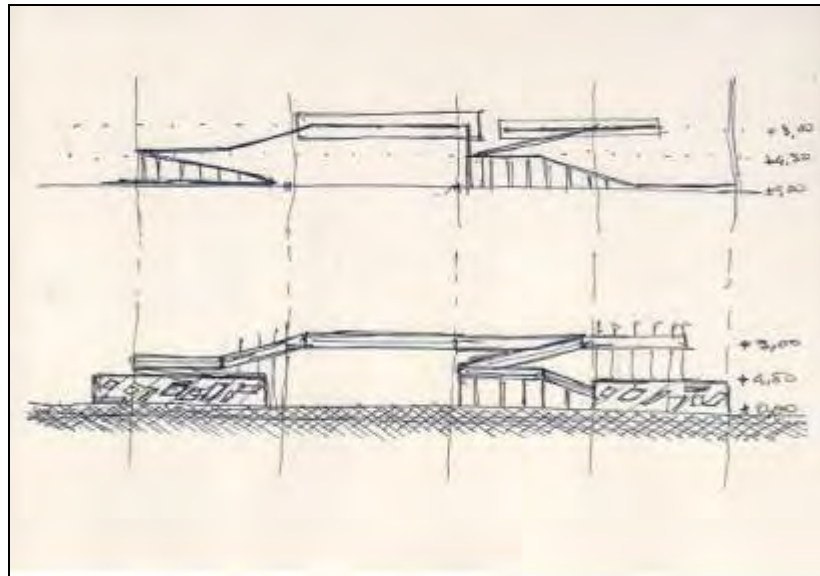
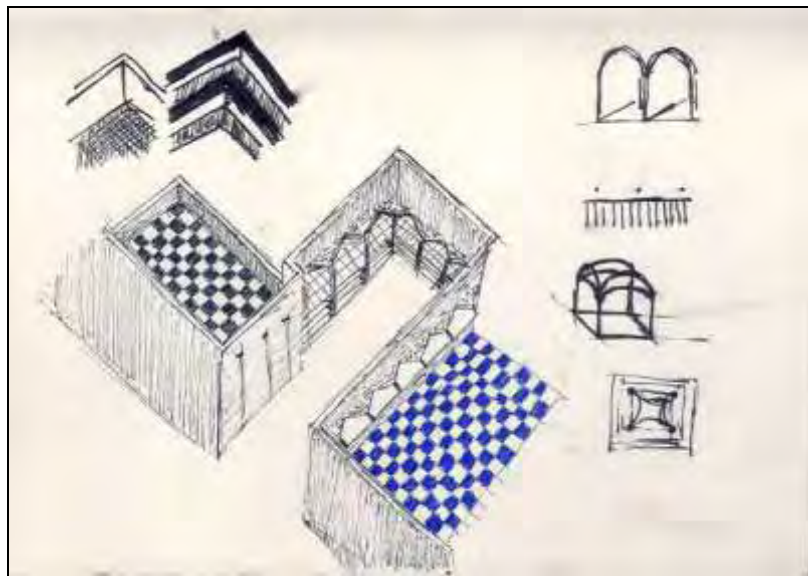
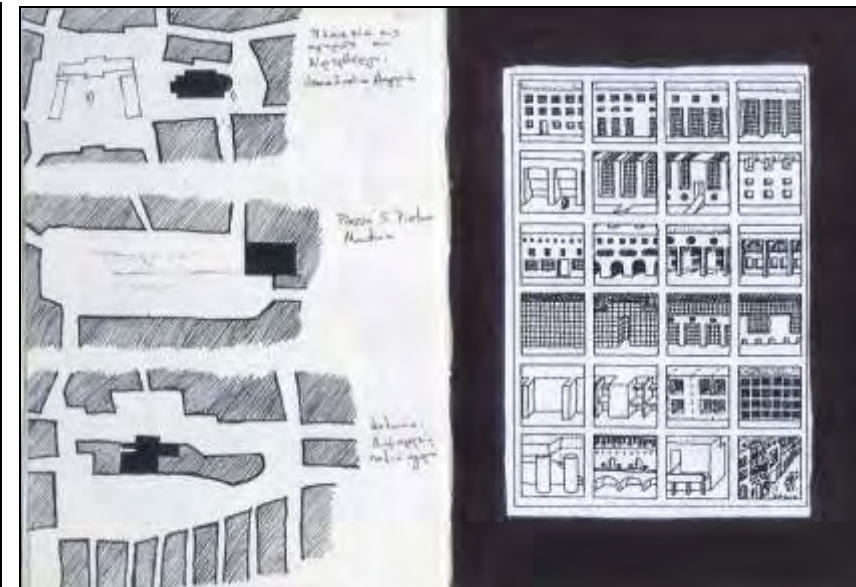
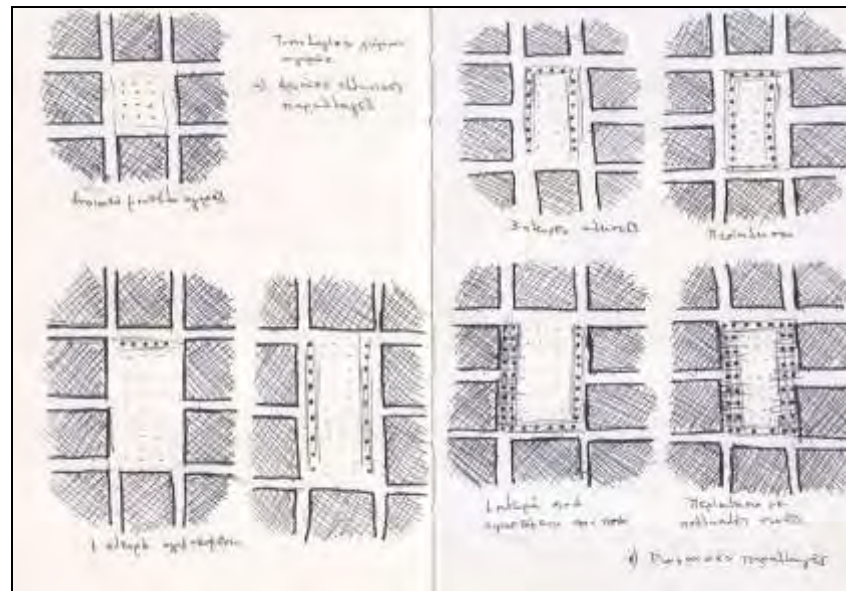
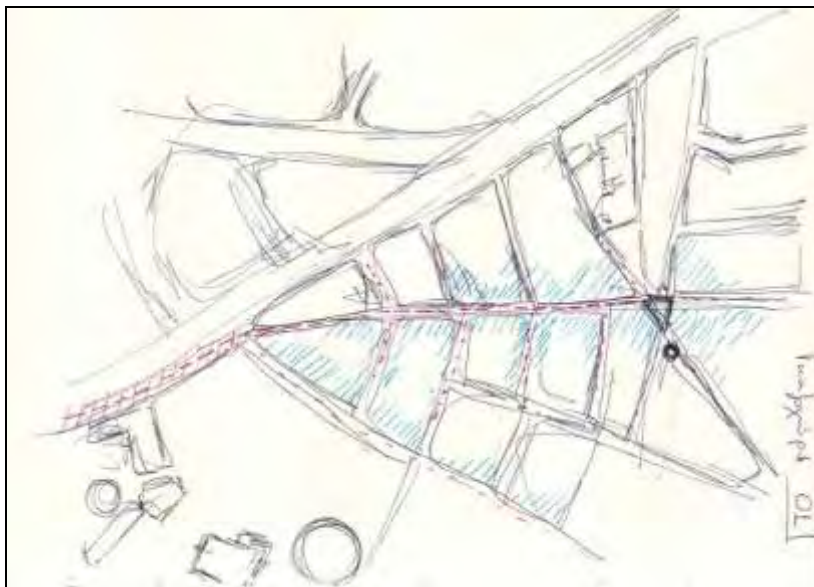
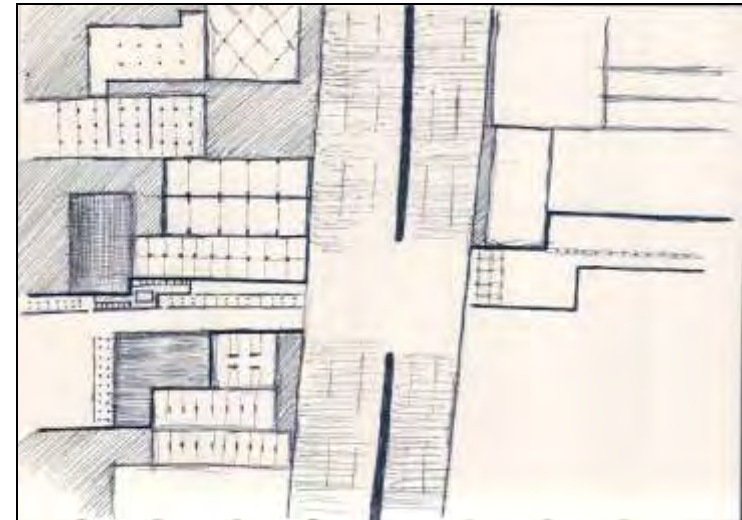
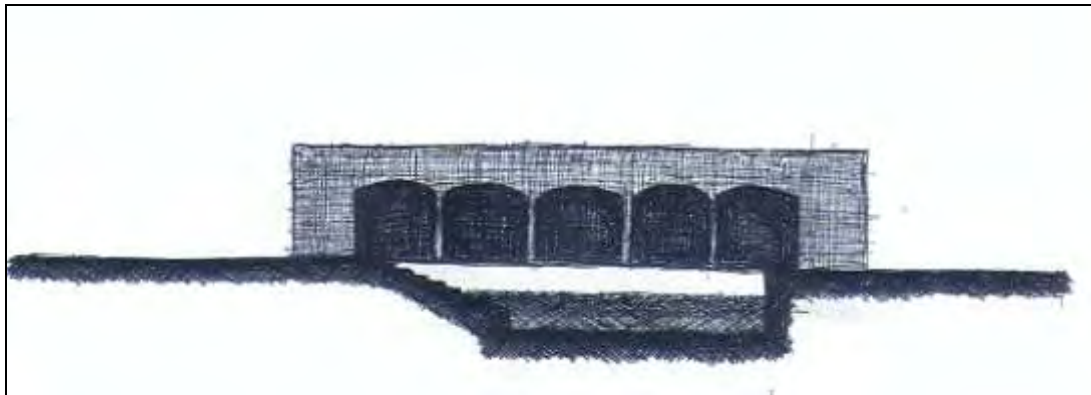
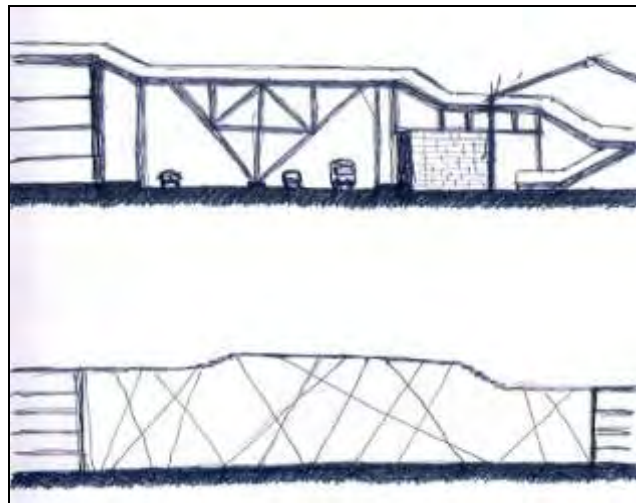
Τρισδιάστατη απεικόνιση περιοχής επέμβασης στο Γκάζι

Δείγμα πολεοδομικής ανάλυσης και φωτογραφικής τεκμηρίωσης των περιοχών μελέτης – Ταύρος

Σκίτσα επεξεργασίας ιδέας

Σκίτσα επεξεργασίας ιδέας

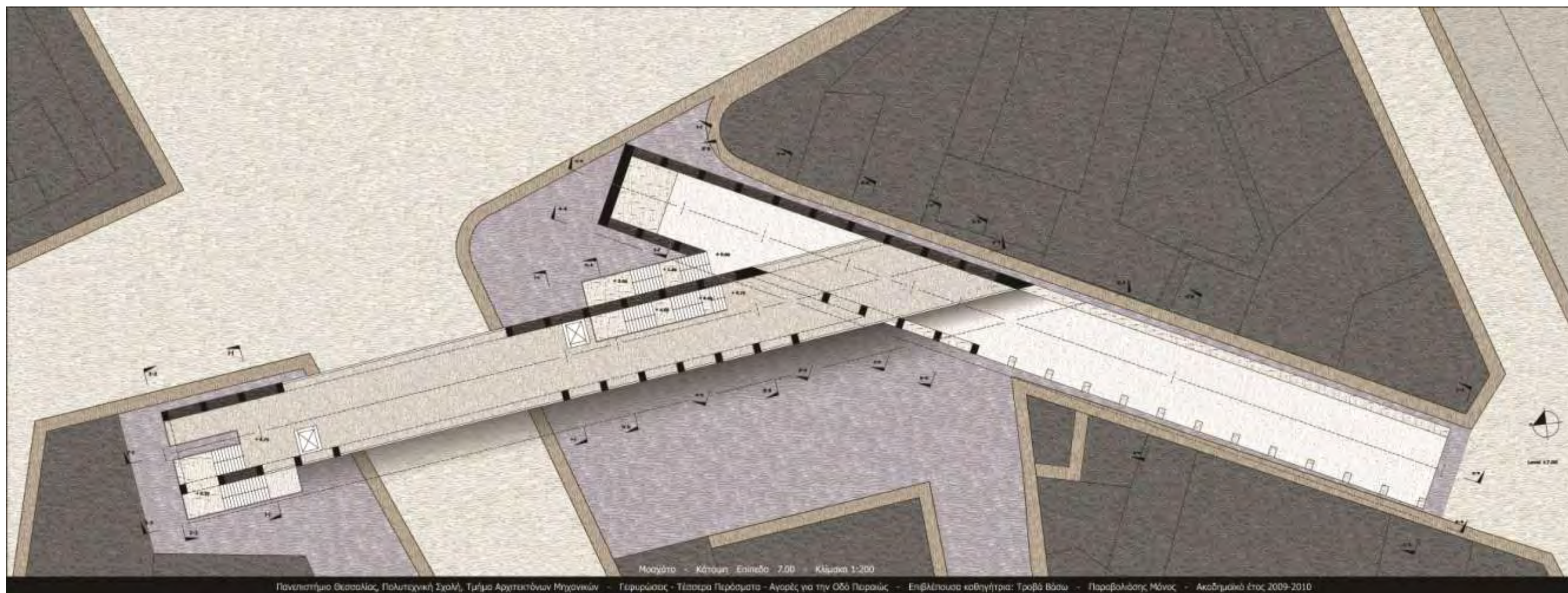
Σχεδίαση της πρότασης – Τα 4 σημεία επέμβασης

Φάληρο - Κάτοψη

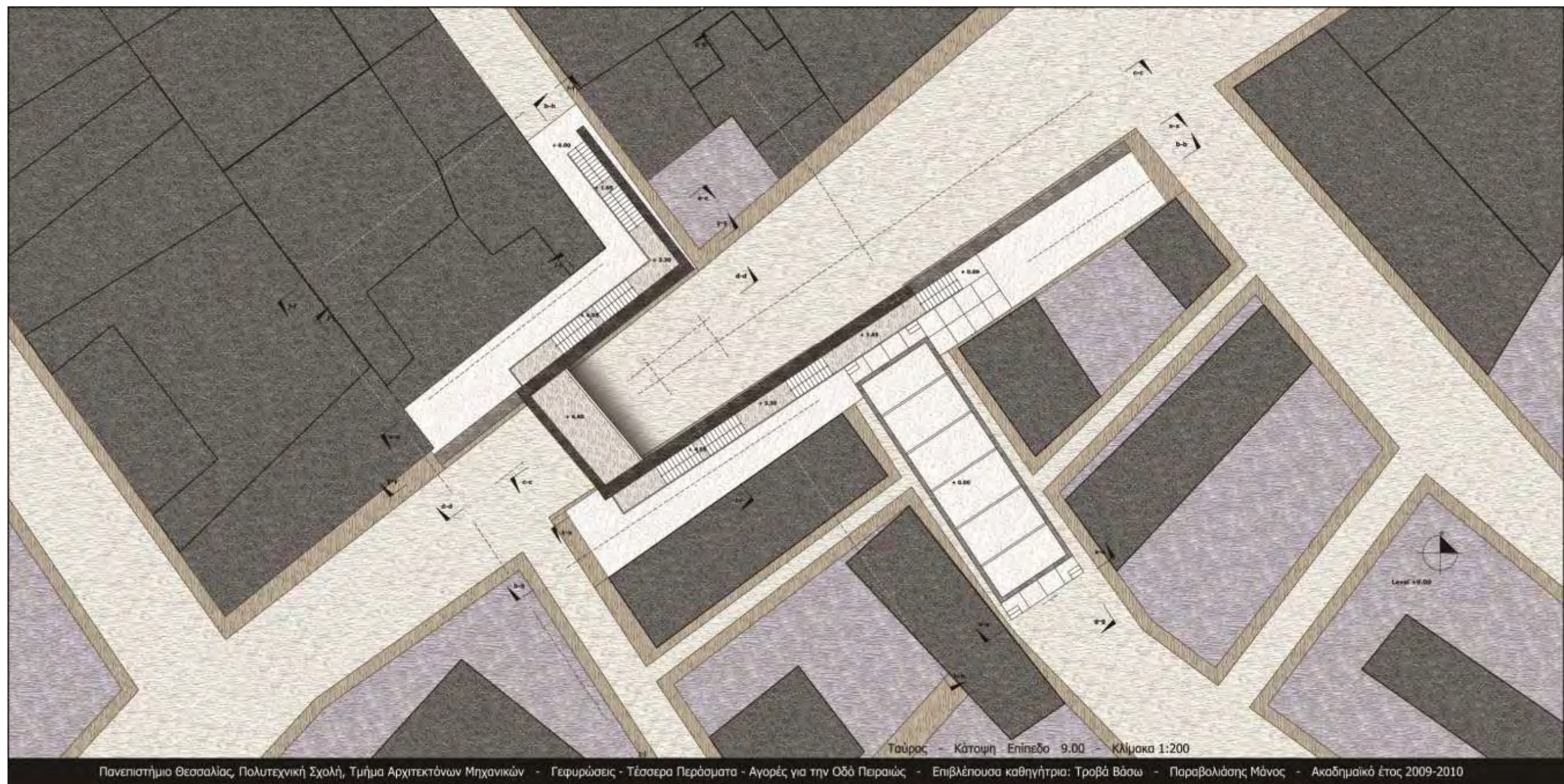
Φάληρο – Οψοτομές

Μοσχάτο – Κάτοψη

Μοσχάτο – Οψοτομές

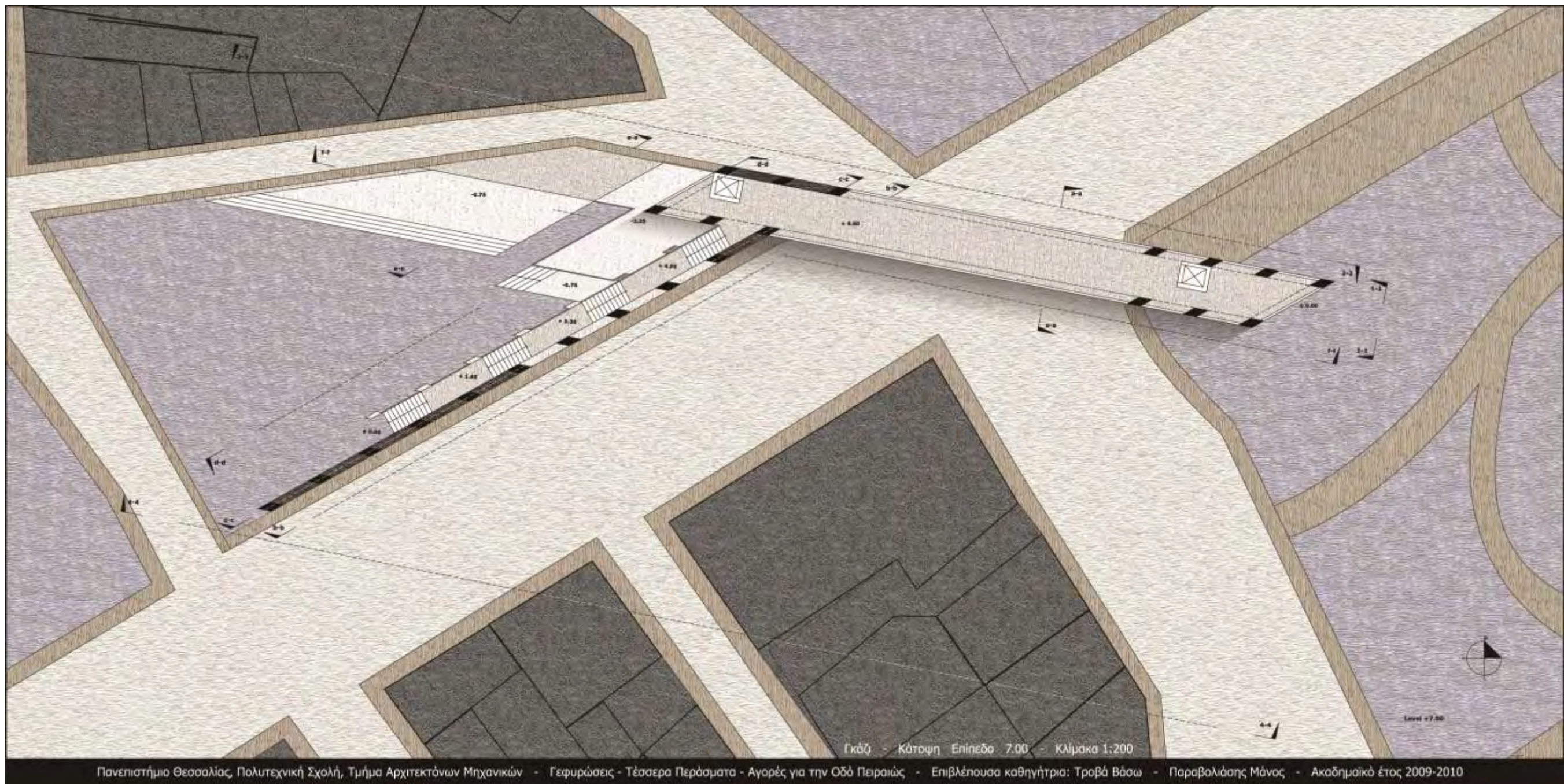

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών - Γεφυρώσεις - Τέσσερα Περάσματα - Αγορές για την Οδό Πειραιώς - Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Τροβά Βάσω - Παραβολιάσης Μάνος - Ακαδημαϊκό Έτος 2009-2010

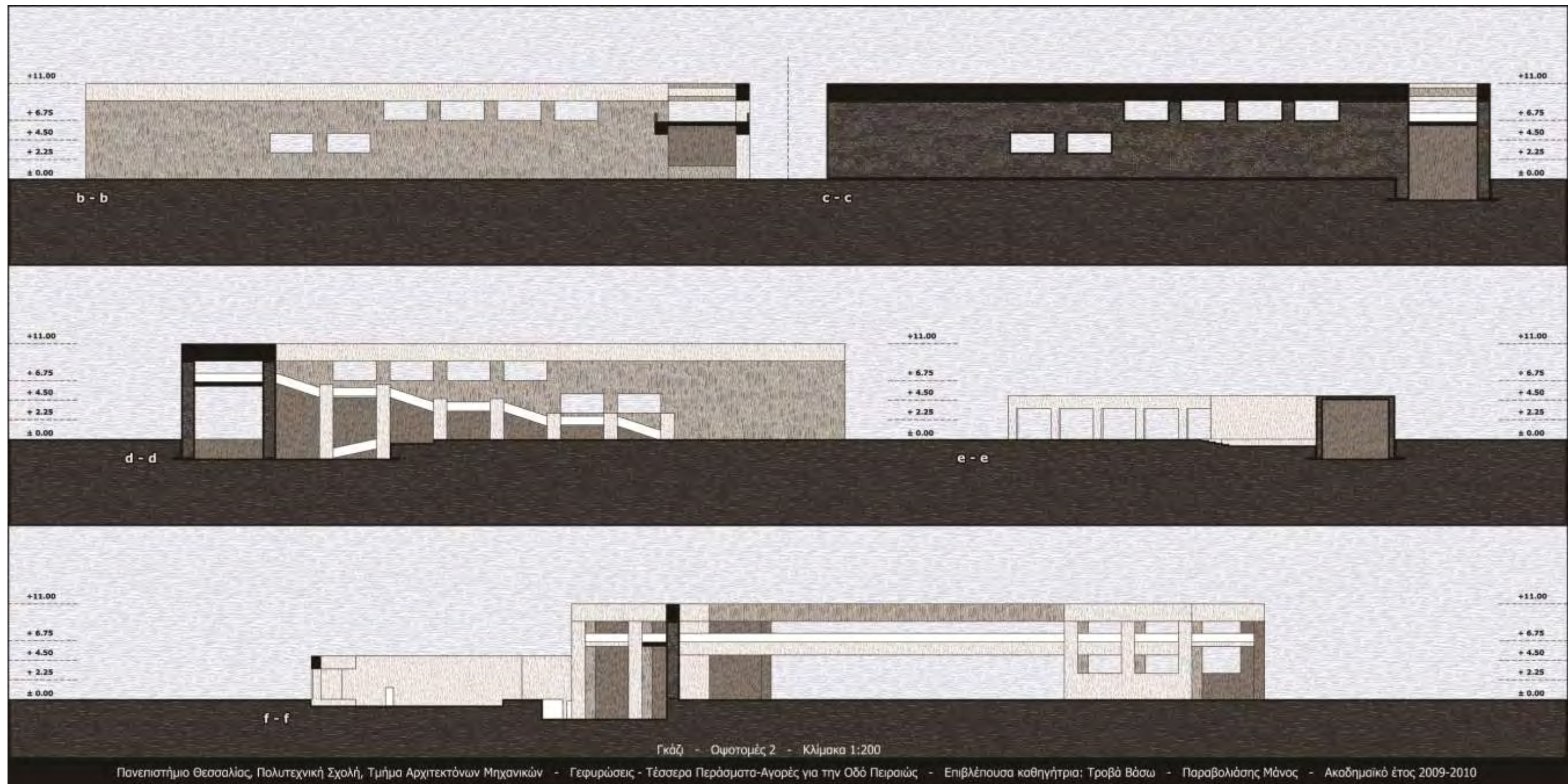
Ταύρος - Κάτοψη

Ταύρος – Οφιοτομές

Γκάζι – Κάτοψη

Γκάζι – Οψοτομές